

Sjöfartsverkets författningssamling

SJÖFS 2006:39

Utkom från trycket
den 1 december 2006

Föreskrifter och allmänna råd om ändring i Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2005:25) om skydds- anordningar och skyddsåtgärder på fartyg;

beslutade den 22 november 2006.

Sjöfartsverket föreskriver med stöd av 2 kap. 1 § och 5 kap. 10 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) samt 18 § arbetsmiljöförordningen (1977:1166) i fråga om Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2005:25) om skyddsanordningar och skyddsåtgärder på fartyg

dels att 5 kap. 26 § skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1 och 6 §§, 4 kap. 1 §, 5 kap. 16 §, 6 kap. 12 §, 8 kap. 2 §, 10 kap. 19 och 22 §§, ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna samt bilagan skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 18 kap. 10 § skall lyda ”Häckträlare med lutande inhalningsramp” samt

beslutar följande allmänna råd.

1 kap.

1 § Dessa föreskrifter gäller, om annat inte särskilt anges, för svenska fartyg där arbetstagare utför arbete för arbetsgivares räkning med följande undantag:

- fiskefartyg med en fribordslängd under 15 meter, och
- örlogsfartyg.

Bestämmelser om att dessa föreskrifter kan gälla för arbetsgivare och för yrkesmässig verksamhet utan anställda framgår av 3 kap. 5 § arbetsmiljölagen (1977:1160).

Ytterligare bestämmelser i fråga om arbetsmiljö för fiskare finns i Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 1999:27) om fiskefartyg som har en längd av 24 meter eller mer samt Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2005:23) om arbetsmiljö på fartyg.

6 § I dessa föreskrifter används begrepp med följande betydelser.

automatiskt Vinsch som spelar hem eller slackar ut lina när drag-
förtöjningsspel kraften minskar eller ökar över/under bestämda gränser

SJÖFS 2006:39

<i>BCH-koden</i>	den internationella koden för fartyg som transporterar farliga ämnen i bulk (International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals in Bulk), antagen av IMO genom resolution MSC.9(53), i gällande lydelse
<i>brant trappa</i>	trappa som har en lutning större än 40 grader mot horisontalplanet
<i>erkänd organisation</i>	sådan organisation som avses i 1 kap. 5 § fartygs-säkerhetslagen (2003:364) och till vilken Sjöfartsverket med stöd av 9 kap. 2 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) har lämnat över uppgifter
<i>fiskefartyg byggt den 1 januari 2006 eller senare</i>	ett fiskefartyg med en fribordslängd av minst 15 meter och för vilket <ul style="list-style-type: none"> – det före den 1 januari 2006 har tecknats byggnadskontrakt eller ett kontrakt om större ombyggnad och där fartyget levererats minst tre år efter den 1 januari 2006, – det den 1 januari 2006 eller senare har tecknats byggnadskontrakt eller ett kontrakt om större ombyggnad, eller – den 1 januari 2006 eller senare, i avsaknad av byggnadskontrakt, kölen har sträckts eller byggande påbörjats som kan hänföras till ett visst fartyg, eller sammanfogning har påbörjats omfattande minst 50 ton eller 1 % av den beräknade mängden av allt byggnadsmaterial, varvid den lägsta angivelsen skall gälla
<i>fiskefartyg byggt efter den 23 november 1995 men före den 1 januari 2006</i>	ett fiskefartyg med en fribordslängd av minst 15 meter och för vilket <ul style="list-style-type: none"> – det före den 23 november 1995 har tecknats byggnadskontrakt eller ett kontrakt om större ombyggnad och där fartyget levererats minst tre år efter den 23 november 1995, – det den 23 november 1995 eller senare men före den 1 januari 2006 har tecknats byggnadskontrakt eller ett kontrakt om större ombyggnad, eller – den 23 november 1995 eller senare men före den 1 januari 2006, i avsaknad av byggnadskontrakt, kölen har sträckts eller byggande påbörjats som kan hänföras till ett visst fartyg, eller sammanfogning har påbörjats omfattande minst 50 ton eller 1 % av den beräknade mängden av allt byggnadsmaterial, varvid den lägsta angivelsen skall gälla

<i>fiskefartyg byggt före den 23 november 1995</i>	ett fiskefartyg med en fribordslängd av minst 18 meter och som inte är ett fiskefartyg byggt efter den 23 november 1995
<i>fribordslängd</i>	längd (L_{LL}) enligt Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2006:1) om skrovkonstruktion, stabilitet och fribord
<i>gångbro</i>	en permanent horisontell förbindelseled ovan väderdäck mellan däckshus, backdäck och poop
<i>gångfil (gånglinje)</i>	en tänkt linje 300 millimeter från ledstång eller räcke vid trapplopps yttre kant
<i>gångtunnel</i>	lättillgänglig förbindelseled med begränsad övrig användning
<i>gångväg</i>	en arrangerad horisontell förbindelseled på däck, luckor eller last, mellan däckshus och backdäck och poop
<i>IBC-koden</i>	den internationella koden för fartyg som transporterar farliga ämnen i bulk (International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals in Bulk), antagen av IMO genom resolution MSC.4(48), i gällande lydelse. För fartyg byggda före den 1 juli 1986 gäller istället BCH-koden
<i>kombinerad gång- och rörtunnel</i>	rörtunnel som även används som förbindelseled
<i>Lastlinjekonventionen</i>	den internationella lastlinjekonventionen (ICLL) samt därtill hörande protokoll och ändringar, allt i gällande lydelse
<i>lejdare</i>	fast anordnad förbindelseled mellan olika plan, vilken har en lutning mellan 55 och 90 grader mot horisontalplanet
<i>plansteg</i>	trappstegs (lejdarstegs) horisontala yta
<i>rörtunnel</i>	sluten trunk avsedd endast för rördragning med tillhörande armatur. Tillträde kan ske genom manlucka
<i>SOLAS 1974</i>	1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss samt därtill hörande protokoll och ändringar, allt i gällande lydelse
<i>spolar</i>	mellanledare och överliggare/överledare
<i>stegbredd (effektiv bredd)</i>	det horisontala avståndet mellan lodlinjerna genom stegframkanter (stegnosar) till två angränsande trappsteg

SJÖFS 2006:39

<i>steghöjd</i>	det vertikala avståndet mellan två angränsande trappsteg
<i>steglängd</i>	avståndet mellan vangstyckenas innerkanter
<i>sättsteg</i>	den vertikala del som förbinder två angränsande plansteg (lutande varianter kan förekomma)
<i>trappa</i>	fast anordnad förbindelseled mellan olika plan, vilken har en lutning mellan 20 och 55 grader mot horisontalplanet
<i>trapplopp</i> <i>(lejdarlopp)</i>	en obruten, rak eller svängd följd av trappsteg (lejdarsteg) mellan två trapplan (lejdarplan)
<i>trapplan (lejdarplan)</i>	översida av däck eller durk dit trapplopp (lejdarlopp) leder
<i>trappsteg (lejdarsteg)</i>	stegdetaljer omfattande plansteg, stegframkant och sättsteg, där sådant förekommer
<i>vangstycke</i>	de kantbalkar som trappsteg eller lejdarsteg är fäst till
<i>vilplan</i>	sådant uppdelande trapplan (lejdarplan) i trappa (lejdare) som behövs utöver befintliga trapplan (lejdarplan) och dit dörr eller liknande leder
<i>överbyggd gångväg</i>	sluten eller delvis sluten trunk på väderdäck

4 kap.

1 § Fast anordnade förbindelseleder skall finnas mellan skilda plan. Lejdare eller rak trappa skall anordnas där så är praktiskt möjligt. Svängda trappor bör undvikas.

Höga trösklar skall förses med trapp- eller lejdarsteg. Rörledning och annat hinder skall om nödvändigt förses med lämplig förbindelseled för bekväm passage av hindret.

5 kap.

2 § På passagerarfartyg samt på lastfartyg med en bruttodräktighet större än 500 skall trappa enligt 1 § inte ha större lutning än 45 grader mot horisontalplanet och företrädesvis vara orienterad längskepps.

Allmänna råd

Detta bör även gälla för fartyg med en bruttodräktighet som understiger 500.

På passagerarfartyg bör trapplutningen inte överstiga 37 grader.

13 § Steg i trappa skall dimensioneras på följande sätt:

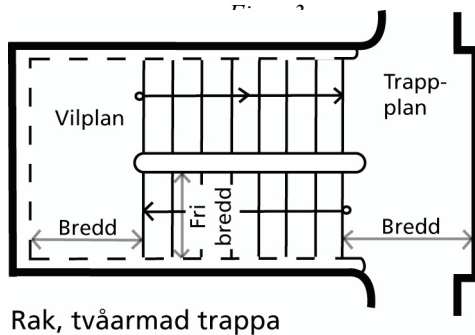
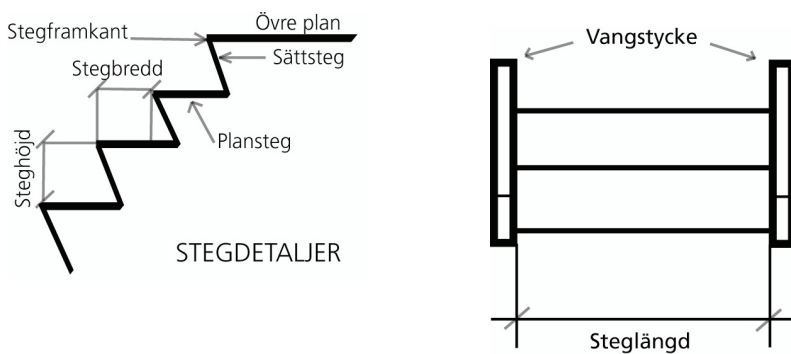
1. *Stegbredden (B)* i rak trappa skall vara minst 200 millimeter. Stegbredden i yttre gångfil i svängd trappa skall dock uppgå till minst 270 millimeter. Den inre gångfilen i svängd trappa får avpassas efter vedertagen praxis.

2. *Steghöjden (H)* skall i regel vara högst 200 millimeter och lägst 150 millimeter. I brant trappa kan steghöjden ökas efter medgivande av Sjöfartsverket.

3. *Fri bredd* mellan ledstänger mäts vinkelrätt mot gångfilen.

4. *Trappansbredd* och *vilplansbredd* mäts mellan *stegframkant* och motstående skott eller räcktets utsida.

5. *Trapplutningen* mäts mellan horisontalplanet och *vangstycket*.

Allmänna råd

Beräkning av steghöjden bör göras med beaktande av sambandet mellan steghöjd och stegbredd. Gångmönstret (B/H) bör vara 1,35 (37 grader).

16 § Trappa till och i maskinrum skall ha en fri bredd mellan ledstängerna av minst 800 millimeter.

6 kap.

12 § Efter vertikal lejdare i trunk får förbindelseled till lasttank och lastrum på tankfartyg och kombinerat tank- och torrlastfartyg samt till djuptankar med ett större djup än 4 meter på torrlastfartyg inte ha större lutning mot horisontalplanet än 70 grader.

8 kap.

2 § Fallskydd skall användas om nivåskillnaden överstiger 4 meter. Detta gäller även vid övning.

10 kap.

19 § På fartyg som är försett med gejdrar för öppning av lastluckor tvärskepps och där det inte är praktiskt möjligt att ordna gångväg under gejderna vid lastluckorna, får gångväg anordnas utanför de yttersta vertikala stöttorna till gejderna. Gångväg mellan gejderna skall på båda sidor vara försedd med stöttor med skyddsräcken eller ställinor anordnade enligt 17 §.

22 § Istället för gångbro eller gångväg som föreskrivs enligt 13–21 §§ får gångtunnel eller annan tillfredsställande gångväg anordnas under däck, under förutsättning att tillräcklig säkerhetsnivå uppnås.

15 kap.

22 § På bogserfartyg med bogerspel skall det vara möjligt att i en nödsituation ögonblickligen släppa kraften på bogerspelet vid samtliga manöverplatser samt vid gångbord på styrbords och babords sida.

Allmänna råd¹

Ett sätt att ögonblickligen släppa kraften i bogerspelet kan vara genom frikoppling av spelet eller anordning som kapar vajern för att minimera riskerna för bogserarens besättning. Sådan anordning skall monteras så att den mot bogseraren sprättande vajeränden blir så kort som praktiskt är möjligt. Vajeränden får inte nå någon utlösningspunkt för anordningen.

¹ Ändringen innebär att andra stycket har upphävts.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2006.
2. Genom författningen upphävs² Sjöfartsverkets kungörelse (1974:A9) om skyddsanordningar och skyddsåtgärder på fartyg.
3. Fartyg som innan dessa föreskrifter träder i kraft är godkända enligt avsnitt 2.2.2.1, 3.1.8, 5.2.4.1.1, 5.3.1.1–5.3.1.3, 6.8.1.2, 9.3.2.4.1.3, 10.2.1 eller 10.5.1.1 i bilaga 1 till Sjöfartsverkets kungörelse (1974:A9) om skyddsanordningar och skyddsåtgärder på fartyg (se *bilaga*) behöver inte uppfylla motsvarande krav i 3 kap. 7 §, 5 kap. 13 § 1 och 3 samt 14–16 §§, 6 kap. 39 §, 10 kap. 23 § eller 11 kap. 12 och 14 §§. Fartygen skall dock även fortsättningsvis uppfylla nämnda äldre bestämmelser. Om fartygen i dessa delar genomgår en omfattande ombyggnad gäller istället de nya kraven.
4. Fartyg byggda innan den dag dessa föreskrifter träder i kraft behöver inte, om de inte redan lever upp till dessa bestämmelser, uppfylla kraven i 4 kap. 14 §, 5 kap. 2 § och 3 § andra stycket, 10 kap. 14 § och 34 § första stycket samt 17 kap. 1 och 4–8 §§ samt 12 § första stycket.

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2007.

På Sjöfartsverkets vägnar

JOHAN FRANSON

Bo Vallgren
(Sjöfartsinspektionen)

² 1974:A9, 1988:11, 1993:25 och 1999:3 kan makuleras.

Bilaga

Följande bestämmelser i bilaga 1 till Sjöfartsverkets kungörelse (1974:A9) gäller fortfarande för vissa fartyg enligt övergångsbestämmelserna (3–4) i dessa föreskrifter.

- 2.2.2.1 Trappbredden mäts vinkelrätt mot gångfilen.
- 3.1.8 Dörr för passage bör ha en karmdaghöjd av 1,95 meter. Karmdaghöjden får dock ej underskrida 1,85 meter om detta ej måste ske med hänsyn till gällande föreskrifter om tröskelhöjder i fribordsbestämmelserna. I det senare fallet skall om möjligt dock karmdaghöjden ej underskrida 1,65 meter. Dörr för passage får ej ha en karmdagbredd som understiger 600 mm.
- 5.2.4.1.1 Stegbredden (B) i rak trappa skall, om möjligt, vara minst 250 mm. Stegbredd i yttre gångfil i svängd trappa bör dock uppgå till minst 270 mm. Den inre gångfilen i svängd trappa får avpassas efter vedertagen praxis.
- 5.3.1.1 Rak trappas bredd inom intendenturlokaler och bostadsutrymmen bör vara minst 1 000 mm.
- 5.3.1.2 Trappa på öppet däck i vilken persontrafik ofta förekommer skall ha en steglängd av minst 650 mm.
- 5.3.1.3 Trappa till maskinrum bör ha en trappbredd av 850 mm.
- 6.8.1.2 Räcke enligt 6.8.1.1* skall vara minst 900 mm högt, mätt vertikalt från stegframkant. Det skall anbringas på vardera sidan i lejdarens hela längd.
- 9.3.2.4.1.3 På gångbro eller gångväg på öppet däck med en längd som överstiger 80 meter skall finnas effektiva skydd mot överbrytande sjö, vilka skall vara placerade med mellanrum av högst 50 meter, om Sjöfartsverket ej annorlunda beslutar.
- 10.2.1 På däckt passagerarfartyg skall höjden av brädgång och fast räcke kring öppet däck uppgå till minst 1,1 meter över däckets. På passagerarfartyg i inre fart får dock den angivna höjden minskas till 1,0 meter.
- 10.5.1.1 Flytt- eller fällbar stötta skall vara minst 900 millimeter hög och kunna förses med minst tre mantåg, kedjor eller liknande tillbehör.

* Motsvarar 6 kap. 38 § i dessa föreskrifter.